

tem docense, majd Ove Kvammen, a bergeni főiskola professzora is csatlakozott.

Záray Gyula professzor gazdag kutatási, rendezvényszervezési és oktatási tevékenységét Mihucz Viktor Gábor foglalta össze, kiemelve mentorának a tanszék kutatási és infrastrukturális fejlesztésre irányuló erőfeszítéseit, a szakmai párbeszéd kezdeményezését az ELTE TTK egyéb intézeteinek munkatársaival analitikai kémiai kutatási feladatok megoldására.

Ezt követően a világ négy tájáról (Argentína, Ausztria, Brazília, Egyesült Államok, Hollandia, Spanyolország, Venezuela és Vietnam) a volt és a jelenlegi kooperációs partnerek által küldött (videó)üzenetekben kifejezésre juttatott laudációkra került sor.

Végezetül az ELTE TTK Kémiai Intézet munkatársai – Perlné Molnár Ibolya, Zsigrainé Vasánits Anikó, Láng Győző és Óvári Mihály – Záray Gyula professzor közel 40 éves szakmai munkásságának utóbbi 20 évéhez közvetlenül vagy közvetetten kapcsolódó előadásokat mutattak be. A felszólalásokban Benczúr András professzor, az ELTE TTK volt dékánja méltatta Záray Gyula professzor fontos szerepét az ELTE TTK új látványos kampuszának létrehozásában.

Az ünnepség az MKE által szervezett fogadással ért véget.

Mihucz Viktor Gábor

ELTE TTK Kémiai Intézet

Magyar Kálmánt köszönti Takácsné Novák Krisztina és Fülöp Ferenc

a MAO-gátlók kutatása, másrészt a gyógyszerek szerkezetbeni sorsának felderítése terén ért el nemzetközileg is elismert eredményeket. 1964-től vett részt a (-)deprenyl hatásmódjának és metabolizmusának felderítésében. Munkássága hozzájárult a deprenyl (Selegilin, Jumex) nemzetközi sikeréhez, aminek révén a vegyületet 63 országban, köztük az USA-ban is regisztrálták. A deprenylen kívül számos originális magyar gyógyszer (Probon, Halidor, No-Spa, Azidomorfin stb.) szerkezetbeni sorsát tanulmányozta. Több gyógyszer preklinikai és klinikai fejlesztésében vett részt.

Több mint 300 közleménye jelent meg, 15 könyv szerzője vagy társszerzője. Számos hazai és nemzetközi kongresszuson tartott előadást meghívott előadóként. 1972-ben Knoll József akadémikussal közösen írt közleményük Science Citation Classic lett, amire megjelenése óta több százan hivatkoztak. Közleményeinek összesített impaktfaktora 292,758; Hirsch-indexe 30.

A Gyógyszerhatástan tárgy oktatójaként gyógyszerész-nemzedékek sokaságát oktatta a modern farmakológiai szemléletre, a hatásmechanizmus és mellékhatások ismeretére, hogy eleget tudjanak tenni a modern, betegközpontú gyógyszerészi hivatás kötelezettségének, a megfelelő betegtájékoztatásnak. Számos tanítványa szerzett magas tudományos fokozatot és vitte jó hírért szerte a világon a „Magyar-iskolának”.

Kutatói és oktatói munkásságát számos elismeréssel honorálták, melyek közül kiemelkedik a Széchenyi-díj (2004); a MAGYOSZ életműdíj – Orbán Emlékplakett (2011); a Magyar Érdemrend Középkeresztje (2013); az Excellence in Neurology (2015). Mindezeket méltán egészíti ki a Magyar Gyógyszerkutatásért Díj.

A kitüntetésért a díjazott meghatóan mondott köszönetet.

Fülöp Ferenc

KITÜNTETÉS

Magyar Kálmán akadémikus a Magyar Gyógyszerkutatásért Díj 2016. évi kitüntetettje

Az Alapítvány a Magyarországi Gyógyszerkutatásért közhasznú szervezet 2006-ban alapította a „Magyar Gyógyszerkutatásért Díj”-at azon kutatók elismerésére, akik életművükkel jelentősen hozzájárultak a magyar gyógyszerkutatás sikereihez. 2016-ban Magyar Kálmán akadémikus vehette át a kitüntetést a Gyógyszerkémiai és Gyógyszertechnológiai Szimpózium'16 megnyitóján. A díj László Péter szobrászművész kisplasztikai alkotása, egy gondoskodást ábrázoló nőalak, melyet Fülöp Ferenc, az Alapítvány Kuratóriumának elnöke adott át, a laudációt Takácsné Novák Krisztina tartotta.

Magyar Kálmán akadémikus, professor emeritus 83 évesen mind a mai napig aktív munkatársa az SE Gyógyszerhatástani Intézetének, melynek alapításában és eredményes működtetésében elvülhetetlen érdemeket szerzett. Kiemelkedő, iskolateremtő alakja a magyarországi farmakológiai kutatásoknak, és munkássága sok szálon kapcsolódik a sikeres magyar gyógyszerkutatáshoz.

Orvosi diplomáját kitüntetéssel szerezte Budapesten 1959-ben, húsz éven át volt az ÁOK Gyógyszertani Intézetének munkatársa, majd 1979-ben, az általa alapított Gyógyszerhatástani Intézet tanszékvezető egyetemi tanára lett, ezt a tisztséget 1998-ig töltötte be. Jelenleg professzor emeritus. A SOTE rektorhelyettesként dolgozott 1987 és 1990 között, emellett számos funkciót töltött be az egyetemen, jelenleg is a Gyógyszertudományi Doktori Iskola programvezetője, Experimentális és klinikai farmakológia tárgykörben.

Tudományos munkássága két területen meghatározó, egyrészt

TUDOMÁNYOS ÉLET

Brexit: Az európai együttműködés fontossága

A Cambridge-i Egyetem alkancellárja, Sir Leszek Borysiewicz kijelentette az EU képviselőinek, hogy a Brexit nem állíthatja meg az egyetemi hallgatók angliai egyetemekre való áramlását.

Borysiewicz egyetemi képviselő delegációját vezette Brüsszelben, ahol a britek EU-s népszavazásának következményeit

tárgyalták brit európai parlamenti képviselőkkel, EU-tisztviselőkkel és Carlos Moedasszal, az Európai Bizottság tudományos és kutatási biztosával.

Borysewicz felhívta a figyelmet: „Miközben az Egyesült Királyság kormányja előkészíti a tárgyalásokat, tudatosítani kell, hogy egyetemünk régóta élvezik az európai egyetemekkel való globális együttműködés és a nemzetközi kapcsolatok gyümölcseit; akár úgy valósulnak meg ezek az együttműködések, hogy európai egyetem tanárai és hallgatói érkeznek egyetemünkre, akár úgy, hogy legjobb kutatóink szerte Európában együtt dolgoznak kollégáikkal a világ nagy társadalmi és tudományos feladatainak megoldásán.”

A brit egyetemek kutatói igen jelentős grantokat kaptak az EU-tól, elsősorban a 77 milliárd euró költségvetésű Horizon 2020 program révén.

A megbeszélés házigazdája Vicky Ford, Kelet-Anglia EP-képviselője volt, aki elmondta: „Hallgatóinknak és tudósainknak előnyük származik abból, ha megoszthatják elképzeléseiket más országokbeli kollégáikkal. Egyetemünknek nem egyszerűen pénz-kérdés, hogy részesei legyenek az EU-programoknak. Ha globális vezetők akarunk maradni a tudományban és a kutatásban, akkor szükségünk van arra, hogy szakembereink képesek legyenek könnyen együttműködni másokkal.

Az elmúlt években jelentős számban nőtt a brit egyetemekre más EU-országokból érkező egyetemi hallgatók száma és az európai egyetemekre utazó brit egyetemisták száma is.” (Horizon 2020-honlap)

KT

HÍREK AZ IPARBÓL

Vegyipari mozaik

Személyi változás a Richter Gedeon Nyrt. vezetésében. 2016. szeptember 5. napjától Orbán Gábor a Társaság stratégiai igazgatója. (<http://www.richter.hu>)

Együttműködés az egyetemek és a gyógyszeripar között.

A Gyógyszerészek Világnapján az MGYT az MTA Gyógyszerész-tudományi Osztályközi Állandó Bizottságával közösen tartotta világnapi rendezvényét. A hazai gyógyszerészeket tömörítő társaság ez alkalomból hangsúlyozza: a gyógyszerészek elkötelezettségének, magas színvonalú munkájának egyik alapja a gyógyszerkutatás, -fejlesztés sikere.

Ennek jegyében a gyógyszeripari vállalatok és a kutatóhelyek közötti együttműködések tapasztalatai, a szinergiák erősítésének lehetőségei és a hazai gyógyszerkutatás jövője voltak a világnapi rendezvény központi témái: Prof. Révész Piroska, a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszertechnológiai Intézetének nemrég leköszönt tanszékvezető egyetemi tanára a gyógyszeripar és a kutatóhelyek kapcsolatáról, Prof. Greiner István, a Richter Gedeon

Nyrt. kutatási igazgatója az együttműködések magyarországi helyzetéről és a sikeresség feltételeiről, majd Prof. Mátyus Péter, a Semmelweis és Pázmány Péter Katolikus Egyetemek közös Biomedikai Innovációs Központjának ügyvezetője az egyetemi gyógyszerkutatás jövőjéről tartott előadást.

Dr. Hodász István, az Egis gyógyszergyár vezérigazgatója és a MAGYOSZ elnöke kiemelte: fontos, hogy a felek megértsék egymás szempontjait, gondolkodását, így válhat igazán eredményesé a gyógyszeripar és az egyetemek közötti együttműködés, melynek kapcsán az ipar számára a siker esélye és a minőség a meghatározó. Hazánk mintegy 9500 gyógyszerésze közül számos szakember a kutatás-fejlesztés területén dolgozik azért, hogy egyre több betegsére, egészségügyi problémára találjanak megoldást és a betegek korszerű, kiváló minőségű, megbízható készítményekkel gyógyulhassanak.

A rendezvényen sor került a Zalai Károly Emlékérem átadására is, melyet évente ítélnek oda a Semmelweis Egyetemen frissen végzett, példaeértékű tanulmányi eredményeket és tudományos munkát felmutató gyógyszerészeknek. Az elismerést idén dr. Kovács Orsolya Tünde vehette át.

Vezető gyógyszeripari vállalatok iparági stratégiai tervet mutatnak be az antimikrobiális rezisztencia leküzdésére.

Az ENSZ Közgyűlése által szervezett, az antimikrobiális rezisztenciáról (AMR) szóló magas szintű találkozó előtt 13 vezető gyógyszeripari vállalat ismertette azt az új stratégiai tervet,

amelynek célja, hogy négy kulcsfontosságú kötelezettségvállalás 2020-ig történő teljesítésével csökkentse az antimikrobiális rezisztenciát. A gyógyszeripari vállalatok e mindeddig példátlan összefogása jelentős mérföldkő az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemben.

A stratégiai terv bemutatásával az aláíró vállalatok egyértelművé tették: közös céljuk az antimikrobiális rezisztencia által társadalmunkra, a gazdasági életre és a lakosságra jelentett veszély leküzdése. Elkötelezték az antimikrobiális rezisztencia kialakulásának mérséklése, a kiváló minőségű antibiotikumokhoz, vakcinákhoz és diagnosztikumokhoz való hozzáférés javítása és a K+F befektetések mellett, és céljuk, hogy ezek fenntartása érdekében együttműködjenek a kormányzatokkal és az érdekelt felekkel.

E sokféle vállalatot egyesítő tömörülés a következő vállalásokat teszi:

1. *Csökkentik az antibiotikumgyártás környezeti hatását.* Ennek részeként a vállalatok felülvizsgálják a gyártási és ellátási láncukat, és az érdekelt felekkel együttműködve közös keretet hoznak létre az antibiotikum-kibocsátás felmérésére és kezelésére;

2. *Hozzájárulnak ahhoz, hogy csak a valóban rászoruló betegek alkalmazzanak antibiotikumokat.* E vállalás keretében elismerik, hogy annak teljesüléséhez az érdekelt felek összehangolt erőfeszítései mellett a szolgáltatók és a betegek folyamatos képzésére, a vállalatok promóciós tevékenységének felülvizsgálatára, a felügyeleti adatok közegészségügyi szervekkel és egészségügyi szakemberekkel való megosztására, valamint az antibiotikumok kontrollálatlan vásárlásának visszaszorítása érdekében az érdekelt felekkel folytatott együttműködésre van szükség;

3. Javítják a jelenlegi és jövőben kifejlesztendő antibiotikumok, vakcinák és diagnosztikumok hozzáférhetőségét. E vállalat keretében együttműködnek az érdekelt felekkel a globális egészségügyi rendszerek megerősítése és a hozzáférésben jelentkező szűk keresztmetszetek felszámolása érdekében; olyan új üzleti modelleket dolgoznak ki, amelyek egyensúlyba hozzák az igényeket, elősegítik az antibiotikumok helyes alkalmazását, az átoltottság kiterjesztését és a készítmények visszajuttatását a vállalatokhoz; valamint lépéseket tesznek a megfelelő minőséget el nem érő/hamis, komoly kockázatot jelentő antibiotikumok piaci előfordulásának visszaszorítása érdekében; valamint:

4. Új lehetőségeket tárnak fel az iparág és a nyilvánosság közötti nyílt együttműködésre. E vállalással céljuk, hogy leküzdjék az új antibiotikumok, vakcinák és diagnosztikumok kutatás-fejlesztésében jelentkező kihívásokat, felismerve e termékek társadalmi hasznosságát.

A vállalatok újólag felhívják a figyelmet arra, hogy támogatják azt az átfogó, több ágazaton átívelő megközelítést, amelynek célja az antimikrobiális rezisztenciához hozzájáruló egyéb tényezők kiküszöbölése. Ezeket a tényezőket az Egészségügyi Világszervezet globális akcióterve, az antimikrobiális rezisztenciáról szóló beszámoló (AMR Review), az Egyesült Államok nemzeti stratégiája és akcióterve, valamint az ENSZ által nemrégiben szervezett magas szintű találkozáson a témában kiadott nyilatkozat tartalmazza.

Az előrelépéshez az érintett felek összehangolt erőfeszítésére van szükség, ezért felszólítják a kormányokat, hogy pénzügyi és jogszabályi ösztönzőkkel támogassák az antibiotikumok helytelen emberi és állati alkalmazásának visszaszorítását, a felügyeleti és az infekciókontroll-intézkedések fejlesztését, új antibiotikumok kutatását és fejlesztését, végezetül pedig, hogy a túlzott gyógyszerfelírási gyakorlat visszaszorítása érdekében erősítsék meg a fejlett diagnosztikumok fejlesztése és alkalmazása iránti elkötelezettségüket.

A vállalatok támogatják a magas szintű koordinációs mechanizmus bevezetését a globális irányítás, az erőforrások mozgósítása, a célok felállítása és a teljesítésük terén elért előrehaladás érdekében. Üdvözlők az antimikrobiális rezisztencia leküzdésében szerepet vállaló egyéb érdekelt felek hasonló kötelezettségvállalásait is.

Aláíró vállalatok: Allergan (NYSE: AGN), AstraZeneca (NYSE: AZN), Cipla (NSE: CIPLA), DSM Sinochem Pharmaceuticals (Euronext: DSM), F. Hoffman-La Roche Ltd., Svájc (VTX: ROG), GSK (NYSE: GSK), Johnson & Johnson (NYSE: JNJ), Merck & Co., Inc., Kenilworth, New Jersey, USA (NYSE: MRK), Novartis (NYSE: NVS), Pfizer (NYSE: PFE), Sanofi (EURONEXT:SAN, NYSE: SNY), Shionogi & Co., Ltd. (TYO: 4507), Wockhardt (NSE: WOCKPHARMA). (sanofi.hu)

A MOL-csoport FEMMe néven 5000 eurós új ösztöndíj-programot indított a földtudományi, olajmérnöki, kémiai, petrokémiai és más tudományos, műszaki, technológiai és matematikai szakokon tanuló női hallgatók számára. A sikeres pályá-

zók a pénzen kívül állásajánlatot és lehetőséget kapnak arra, hogy a MOL-csoport projektjein dolgozzanak, nemzetközi olaj- és gázipari konferencián vegyenek részt és meglátogassák a MOL-csoport telephelyeit.

Magyarországon az ösztöndíj a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a Debreceni Egyetem, a Miskolci Egyetem és a Pannon Egyetem hallgatói számára érhető el.

A MOL csatlakozott az Európai Sokszínűségi Karta Magyarországhoz. A vállalat kiemelt feladatként kezeli a munkahelyi kultúra fejlesztését, összhangban a társadalmi szemléletformálással.

Az Európai Sokszínűségi Karta az Európai Unió munkahelyi esélyegyenlőséget támogató elveit rögzíti. A Karta Magyarország szervezete 2016-ban jött létre.

A MOL nevében Fekete László, a vállalat HR-vezetője idén október 20-án írta alá a csatlakozásról szóló dokumentumot.

A MOL munkája során mindig határozottan kiállt az etikus működés mellett, amelynek kulcseleme a munkavállalók jogainak biztosítása. A MOL 1992-ben fogadta el Etikai kódexét, amelyet azóta is folyamatosan frissít a külső-belső változások tükrében.

„Nemzetközi vállalatként jól tudjuk, milyen értéket jelent a sokszínűség. E szemléletünk azonban nemcsak a működési eszközeinkben jelenik meg, hanem HR-politikánk alapja is. Munkavállalóink változatos kulturális háttérrel és tudással rendelkeznek, ezáltal a MOL gyorsan és hatékonyan képes reagálni a kihívásokra. Hogy kiaknázzuk a bennünk rejlő potenciált, olyan szervezeti kultúrát alakítottunk ki, amely biztosítja, hogy munkatársaink kiteljesedhessenek. A Karta aláírásával megerősítettük régi elkötelezettségünket” – emelte ki Fekete László, a MOL Magyarország HR-igazgatója. (mol.hu)

Tovább nyomul Oroszországban a Richter. Éppen 20 évvel ezelőtt döntött úgy a nem sokkal korábban tőzsdére lépő Richter Gedeon Nyrt., hogy megalapítja első leányvállalatát, a Gede-

on Richter RUS-t. A Moszkvához közeli Jegorjevsk városkában 15 évvel ezelőtt, a Richter alapításának 10. évfordulóján avatták fel a magyar gyógyszergyár oroszországi üzemét. A kettős évforduló alkalmából Bogsch Erik vezérigazgató részvételével tartottak ünnepséget a gyárban.

Bogsch Erik elmondta, hogy cége továbbra is elkötelezett oroszországi vállalkozásának fejlődése iránt, amelybe az elmúlt 20 évben százmillió eurót fektettek. Ennek érdekében vizsgálják további befektetések lehetőségét. Ha az oroszországi piaci lehetőségek megengednek, akkor szó lehet a jelenlegi egymilliárd tablettás gyártási kapacitás megduplázásáról. (napi.hu)

Richter és DM Bio megállapodás a bioszimiláris Trastuzumab technológia transzferéről és licencátvételéről.

A megállapodásnak megfelelően a Richter kizárólagos forgalmazási jogot szerez Európa területére, a FÁK régióra és a latin-amerikai országokra vonatkozóan. Hasonlóképpen a Richter átveszi a további fejlesztéshez szükséges félüzemi gyártási technológiát.

A megállapodás értelmében a szerződés aláírásakor teljesített mérföldkő kifizetés mellett a Richter további mérföldkő kifizetéseket teljesíti a készítmény technológia transzferének és klinikai kísérleteinek előrehaladtával. Mindemellett a termék piaci bevezetését követően a DM Bio további forgalomhoz kötött royalty bevételekre jogosult.

„A bioszimiláris termékek fejlesztését mindig is stratégiailag kiemelt célkitűzésnek tartottuk *specialty pharma* vállalatnál történő átalakulásunk folyamataiban, éppen ezért jelentős erőfeszítések tettünk annak érdekében, hogy megalapozzuk jelenlétünket a biotechnológiai iparágban. A megállapodást fontos lépésnek tartjuk abba az irányba, hogy a bioszimiláris termékek fejlesztésére és értékesítésére stratégiai partnereket találjunk” – mondta Bogsch Erik. (richter.hu)

RICHTER GEDEON

Rekordok éve – 41 millió forintos adomány a kórházaknak.

Hét helyszín, hét kórház, tizenhétezer ember, több mint húszezer elvégzett szűrés, 41 millió Ft átadott adomány – a Richter Egészségváros 2016-os programsorozatának eredménye számokban. A résztvevő kórházak az átvett adományból új, létfontosságú eszközök beszerzését, valamint elengedhetetlen fejlesztéseket valósítanak meg.

Magyarország hét városának – Siófok, Kiskunfélegyháza, Makó, Kecskemét, Kistarcsa, Csorna, Nagyatád – kórházai vettek részt idén a Richter Egészségváros Programban, melyet a gyógyszer-cég évek óta sikeresen valósít meg. A Richter kétmillió forintos alapadományt ajánlott

fel az intézmények számára, eszközparkjuk bővítéséhez, fejlesztéseik megvalósításához. Az adománycél eléréséhez a városlakók is hozzájárultak, ugyanis a Richter a résztvevők minden helyszíni aktivitása során gyűjtött adománypontja után 300 forinttal emelte meg az alapadomány összegét.

A programsorozat történetében az eddigi legtöbb, 7 901 000 forintos adomány a tízezer főt számláló Nagyatád városában került átadásra. „Azt gondolom, a Richter Egészségváros programon sok olyan ismerettel gazdagodtak a résztvevők, melyek egészségtudatosabb életvitel irányába mozdíthatja őket. Számunkra ez a rendezvény nagyszerű fórum, ahol megszólíthatunk betegeinket és információkat adhattunk át nekik. Ebben a kevésbé fejlett térségben különösen fontos a betegek egészségügyi kultúráját fejleszteni. Úgy vélem, közös célunkat sikerült elérnünk”

– értékelte a programot a rekordadományt átvevő megbízott főigazgató, Orbán Csaba.

A Richter Egészségváros keretében elérhető szűrések a megbetegedési és halálozási statisztikákat vezető betegségekre kínálnak megelőzési lehetőséget, hiszen az idejében észlelt elváltozások jó eséllyel gyógyíthatók. Prostatata- (PSA) szűréssel, csontsűrűség-méréssel, koleszterin- és vérnyomásméréssel, szív- és érrendszeri kockázatfelméréssel, asztmaszűréssel, bőr- és köröm-gomba szűréssel, neuropátia-szűréssel és különböző tanácsadá-sokkal igyekeztek mind a hét városban a kórházak szakemberei kiszűrni a figyelmeztető értékeket. A kezdeményezés egyedülálló lehetőséget kínált minden résztvevőnek, hiszen a városlakók ingyenesen, régóta halogatott vagy éppen nehezen hozzáférhető egészségügyi szűréseken vehettek részt.

A Richter Egészségváros programsorozat keretében eddig 54 kórház a Richter Gedeon Nyrt.-től csaknem 250 millió forint támogatást vehetett át. „Már az alapító, Richter Gedeon is rengeteg energiát, munkát és anyagiakat fordított az egészségügy fejlesztésére. Emellett amikor tehetett, jótékonykodott. Ezt a szellemiséget követve hoztuk létre a Richter Egészségváros programot hét évvel ezelőtt. Programunk sikerét mutatja, hogy eddig 250 millió forint adományt adtunk át a kórházaknak a lakosság összefogásával. Programunk üzenete, az egészségért való tevéleges felelősségvállalás reményeink szerint százezrekhez jutott el” – foglalta össze az Egészségváros eredményeit Beke Zsuzsa, a Richter Gedeon Nyrt. kormányzati kapcsolatok és PR-vezetője. A programban együttműködő kórházak száma, a lakosság magas részvételi aránya és az adományok nagysága jól példázza, milyen eredményekre képes a közösségi szemlélet és a gyógyításba vett hitvallás találkozása. (richter.hu)

Egy vegyész és egy belgyógyász kapta A nőkért és a tudományért ösztöndíjat.

A koraszülött gyerekek agykárosodásának megelőzését kutató Jeney Viktória vegyész és a gyulladá-sos bélbetegségekben szenvedők eredményesebb kezelését kutató Farkas Klaudia belgyógyász vehette át a L'Oréal és az UNESCO A nőkért és a tudományért elnevezésű ösztöndíját a Magyar Tudományos Akadémián tartott ünnepségen.

Jeney Viktória (balról a harmadik) és Farkas Klaudia (balról a negyedik) a díjátadó ünnepségen

A junior kategória díjazottja, Farkas Klaudia, a Szegedi Tudományegyetem munkatársa, kutatási területének középpontjában a krónikus progresszív gyulladásozó bélbetegségek, illetve Crohn-betegségek állnak. 2007-ben diplomázott a Szegedi Orvostudományi Egyetemen.

A senior kategória díjazottja Jeney Viktória, a debreceni egyetem kutatólaboratóriumának tudományos főmunkatársa a vörösvérsejtekben lévő hemoglobin gyulladáskeltő hatását vizsgálja. 1995-ben szerzett vegyész és kémia szakos diplomát a Kossuth Lajos Tudományegyetemen.

Ádám Veronika
akadémikus

Jelentősen javult mind az agyvérzés és az érlemezés, mind pedig a gyógyíthatatlan bélbetegségek által érintett betegek életminősége, ha a díjazott két magyar kutató erőfeszítései célba érnek. Az elismeréssel járó 4-4 millió forintos ösztöndíjat a két kutató szakmai és személyes célokra egyaránt szabadon felhasználhatja. (*index.hu*)

Ádám Veronika akadémikus, a zsűri elnöke elmondta: Az MTA tagjai között a nők tíz százalékot képviselnek. Két kategóriában lehetett pályázni az ösztöndíjra. Az egyik díjat a 35 évnél fiatalabb, a másik díjat a 45 évnél fiatalabb tudós nők kaphatják meg.

Ritz Ferenc összeállítása

MKE-HÍREK

Konferenciák, 2017

március 27–április 2.	10. Jubileumi Kémikus Diákszimpozium, Pécs
április	Magnézium Szimpózium
április 21–23.	XLIX. Irinyi János Középiskolai Kémiaverseny, Szeged
május	Biztonságtechnika, 2017
július 2–4.	ECBS 2017 – 5 th European Chemical Biology Symposium, Budapest
július 9–13.	BioTrans 2017 – 13 th International Symposium on Biocatalysis and Biotransformations, Budapest
augusztus 23–25.	60. Magyar Spektrokémiai Vándorgyűlés, Debrecen XIII. Környezetvédelmi Analtikai és Technológiai Konferencia (KAT2017), Debrecen
szeptember	11. Kolloidkémiai Konferencia nemzetközi részvétellel
október 4–6.	XIX. EuroFoodChem Conference, Budapest
október 16–18.	Őszi Radiokémiai Napok, Balatonszárszó
november	Kozmetikai Szimpózium, Budapest

Tájékoztatjuk tisztelt tagtársainkat, hogy a **személyi jövedelemadójuk 1 százalékának felajánlásából idén 819 470 forintot** utal át az APEH Egyesületünknek.

Köszönjük felajánlásait, köszönjük, hogy egyetértene a kémia oktatásáért és népszerűsítéséért kifejtett munkákkal. A felajánlott összeget ismételt a hazai kémiaoktatás feltételeinek javítására, a Középiskolai Kémiai Lapok, az Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny, a XVI. Országos Diákvagyész Napok, valamint a 2016-ban nyolcadszor megrendezett Kémiatábor egyes költségeinek fedezésére használtuk fel, valamint arra a célra, hogy kiadványaink (KÖKÉL, Magyar Kémikusok Lapja, Magyar Kémiai Folyóirat) eljussanak minél több, kémia iránt érdeklődő, határon túli honfitársunkhoz.

Ezúton is kérjük, hogy a 2016. évi SZJA bevallásakor – értékelve törekvéseinket – éljenek a lehetőséggel, és személyi jövedelemadójuk 1%-át ajánlják fel az erre vonatkozó Rendelkező nyilatkozat kitöltésével.

Felhívjuk figyelmüket, hogy akinek a bevallás pillanatában adótartozása van, az elveszíti az 1% felajánlásának a lehetőségét!

Az MKE adószáma: 19815819-2-41

Terveink szerint 2017-ben az így befolyt összeget ismételt a hazai kémiaoktatás feltételeinek javítására, a Középiskolai Kémiai Lapok, az Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny, a 10. Kémikus Diákszimpozium, valamint a 2017-ben kilencedszer szervezendő Kémiatábor egyes költségeinek fedezésére használjuk fel.

Továbbra is céljaink közé tartozik, hogy kiadványaink (KÖKÉL, Magyar Kémikusok Lapja, Magyar Kémiai Folyóirat) eljussanak minél több, kémia iránt érdeklődő, határon túli honfitársunkhoz.

HUNGARIAN CHEMICAL JOURNAL

LXXI. No. 12. December 2016

CONTENTS

<i>An inquiry-based approach of traditional 'step-by-step' experiments</i>	366
LUCA SZALAY AND ZOLTÁN TÓTH	
Cloud poking	372
<i>Natural antibiotics</i>	
DEZSŐ CSUPOR	
<i>A man's life: Carl Djerassi (1923–2015)</i>	374
LAJOS KOVÁCS	
<i>The chemist-general Arthur Görgey</i>	380
MIKLÓS RIEDEL	
EuCheMS Newsletter, November, 2016	385
<i>50th anniversary of George de Hevesy's death</i>	389
KATALIN RADNÓTI	
Obituaries	
<i>Ferenc Billes (1934–2016)</i>	390
<i>Pál Fejes (1931–2016)</i>	391
<i>A complete treatise on the electrodeposition of metals (book review)</i>	391
PÉTER TÖMPE	
<i>Chembits</i>	392
GÁBOR LENTE	
<i>The Society's Life</i>	394
<i>News of the Month</i>	396

Nívódíjak, 2016

A Magyar Kémikusok Egyesülete 2016. évi pályázatára beérkezett 30 színvonalas pályamunka közül a Műszaki–Tudományos Bizottság a következő 13 pályázatot jutalmazta Nívódíjjal:

Pályázó neve	Témavezető	Egyetem	Diplomamunka címe
Baranyi Bernadett	Dr. Marosi György	BME Vegyészmérnöki Kar	ATR–UV/Vis és Raman-spektrometrián alapuló szabályozás fejlesztése hatóanyag-kristályosításban
Dénes Noémi	Dr. Kertész István	Debreceni Egyetem TTK Kémiai Intézet	Receptor-szelektív peptidok jelölése pozitronsugárzó izotópokkal
Dúzs Brigitta	Dr. Szalai István	ELTE Kémiai Intézet	A hidrogén-peroxid – tiosulfátion – réz(II)-ion reakció-diffúzió rendszer vizsgálata
Gehér-Herczegh Tünde Csilla	Dr. Horváth Dezső	Szegedi Tudományegyetem TTIK Kémiai Tanszékcsoport	A hidrogénion diffúziós együtthatójának meghatározása hidrogélekben
Kazsoki Adrienn	Dr. Béni Szabolcs	Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar	Enantiomertiszta gyógyszerhatóanyagok királis analitikai vizsgálata kapilláris elektroforézissel
Kecsenovity Egon	Dr. Hernádi Klára	Szegedi Tudományegyetem TTIK Kémiai Tanszékcsoport	Szén-nanocső erdők kontrollált szintézise és vizsgálata PLD-vel készült katalizátorrétegeken
Keglevich András Imre	Dr. Hazai László	BME Vegyészmérnöki Kar	Új, várhatóan biológiailag aktív vindolin-származékok szintézise
Keszei Soma József	Skodáné Dr. Földes Rita Dr. Lendvay György	Pannon Egyetem Mérnöki Kar	Hordozóhoz rögzített ferrocénszármazékok szintézise
Kiss Mariann	Dr. Somsák László	Debreceni Egyetem TTK Kémiai Intézet	Potenciális OGA-inhibitorok szintézise
Kohut Gergely	Keszthelyi Tamás	ELTE Kémiai Intézet	Egy antimikrobiális peptid és biomembrán modellek kölcsönhatásának vizsgálata összeg-frekvencia-keltési spektroszkópiával
Pári Edit	Dr. Kiss Éva	ELTE Kémiai Intézet	Bioaktív anyagok kölcsönhatása lipid modell-rendszerekkel
Schneider Gyula	Dr. Ósz János Dr. Barta Zsolt	BME Gépészmérnöki Kar	Közüzemi gázhálózatra csatlakoztatott biometán-üzem tervezése
Simon Ábel	Dr. Ulbert Zsolt Dr. Egedy Attila	Pannon Egyetem Mérnöki Kar	Laboratóriumi méretű silóberendezés szimulációja diszkrét elem módszerrel

MKE egyéni tagdíj (2017)

Kérjük tisztelt tagtársainkat, hogy a **2017. évi tagdíj** befizetéséről szíveskedjenek gondoskodni annak érdekében, hogy a Magyar Kémikusok Lapját 2017 januárjától is zavartalanul postázhassuk Önöknek. A tagdíj összege az egyes tagdíj-kategóriák szerint az alábbi:

• alaptagdíj:	9000 Ft/fő/év
• nyugdíjas (50%):	4500 Ft/fő/év
• közoktatásban dolgozó kémiatanár (50%)	4500 Ft/fő/év
• ifjúsági tag (25%):	2250 Ft/fő/év
• gyesen lévő (25%)	2250 Ft/fő/év

Tagdíjbefizetési lehetőségek:

- banki átutalással
(az MKE CIB banki számlájára: 10700024-24764207-51100005)
- az MKE Titkárságán igényelt csekken: mkl@mke.org.hu)
- személyesen (MKE-pénztár, 1015 Budapest, Hattyú u. 16. II/8.)

Banki átutalásos és csekkes tagdíjbefizetés esetén a **név, lakcím, összeg rendeltetése** adatokat kérjük jól olvashatóan feltüntetni.

Ahol a munkahely levonja a munkabérből a tagdíjat és listás átutalás formájában továbbítja az MKE-nek, ez a lista szolgálja a tagdíjbefizetés nyilvántartását.

Előfizetés a Magyar Kémiai Folyóirat 2017. évi számaira

A Magyar Kémiai Folyóirat 2017. évi díja fizető egyesületi tagjaink számára 1400 Ft. Kérjük, hogy az előfizetési díjat a tagdíjjal együtt szíveskedjenek befizetni. Lehetőség van átutalással rendezni az előfizetést a Titkárság által küldött számla ellenében. Kérjük, jelezzék az erre vonatkozó igényüket!

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik 2016-ban kettős előfizetéssel hozzájárultak a határon túli magyar kémikusoknak küldött Folyóirat terjesztési költségeihez. Kérjük, aki teheti, 2017-ben is csatlakozzon a kettős előfizetés akcióhoz.

Sohár Pál előadása

Hallgassuk együtt:

„Legendás hangok, varázsos melódiák”

címmel Sohár Pál előadást tart 2016. december 7-én, szerdán 15.00 órakor

HELYSZÍN: Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16. II. emelet 8.
Minden érdeklődőt szeretettel várunk.